

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVIII (13)
Štev. (No.) 26

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
29. junija (junio) 1961

BOGATA DEDIŠČINA

V Mendozi je 20. t. m. umrl v 80 letu starosti Marko Bajuk, profesor, pevovodja, skladatelj, vzgojitelj, organizator itd. Bil je eden najbogatejših slovenskih izseljencev. Posedel je tolikšno bogastvo, da je obsežnost njegove dediščine neprecenljiva.

Teh besed ne bodo razumeli tisti, ki merijo bogastvo po velikosti in udobju stanovanja, avtomobilu, naloženem kapitalu in zunanjem blesku. Še manj pa bodo razumeli tisti, ki samo kopicijo materialne dobrine in nič ne dajejo nikomur. Marko Bajuk je vse življenje svoje bogastvo razdal, osrečeval z njim druge in jih dvigal k lepeju in dobremu.

Šest desetletij svojega življenja je žrtvoval javnemu delu, prežet neizmerno ljubezni do slovenstva, do slovenske pesmi, do slovenske mladine, slovenskega človeka in do slovenske zemlje. Taka in tolikšna ljubezni, da ni poznala meja v požrtvovalnosti, delu, navdušenju, ustvarjanju.

Genij Janeza Evangelista Kreka je delu njegovih velikih sodobnikov in njihovih učencev kazal pot do uspeha. In to tolikšnega, da se je naš slovenski narod nele brez tuje pomoči, ampak celo ob doslednem nasprotovanju močnejših tujcev z lastno silo pognal iz položaja omalovaževanih tlačanov med najbolj kulturne narode. Kdor tega ne more razumeti, naj se poglubi v Bajukovo osebnost, njegovo življenje in v njegovo delo v domovini in bo razvoj slovenskega naroda v onih desetletjih doumel. Skrivnost teh uspehov je v načinu dela, kakor so ga vršili Marko Bajuk in njegovi vrstniki.

Emigracija je podobna rentgenskim žarkom. Pokaže duhovno bogastvo ali revščino posameznika, njegovo sposobnost ali nesposobnost. Odkrije pa tudi nagibe, ki so posameznika vodili k javnemu delu v domovini. Pokaže jih v vsej jasnosti, če so bili dobri ali ne.

Če je bil Marko Bajuk v domovini velik in močna osebnost je zrastle še bolj v begunstvu in izseljenstvu. Vsi tisti, ki so bili na Koroskem v taborišču, se bodo spomnili, kako je tedaj 63-letni profesor z mladeniško silo junaško stopil v begunstvo življenje. Ni težil o težavah, ni govoril o preteklosti, šel je na delo: Organiziral je šolstvo, gimnazijo in v tistih razmerah premagoval ovire, pred katerimi bi marsikdo omagal. Ostal je borben in kadar je bil prepričan, da ima prav, ali da brani koristi svojih dijakov, je ostal neuklonljiv. Njegov ugled je tako zrastle, da je avstrijska univerza priznavala maturitetna spričevala, na katerih je bil Bajukov podpis.

66 let je imel, ko je prišel v izseljenstvo v Argentino. V Ameriko. V zemljo in okolje, kjer imajo veljavo predvsem materialne dobrine. Čim več jih imaš, tem bolj te cenijo. Spoštovanje osebe in njenih duhovnih dobrin je drugotnega pomena. To okolje je bilo za marsikaterega idealista pretrdo, prekruto, ali ga je zlomilo, ali pognalo v brezbratrstvo. Marko Bajuk tudi na tem hudem klancu svoje življenjske poti ni niti za trenutek obstal ali počival. Nikjer ni govoril, kaj je bil, ni se skliceval na svojo preteklost v domovini, na svoj položaj in tožil o letih, ki jih je imel. V Ameriki je treba najprej živeti. Prijel je za ročno delo. Nato smo dobili v Mendozi Društvo Slovencev, pevski zbor, prosvetne večere; razgibano življenje; mendoško slovensko skupnost. Nikjer ni manjkalo Bajuka. Vojaško discipliniran, možato odločen, poln idealizma in za mnoge nerazumljivega optimizma. Vse to je vezala ljubezen do slovenske pesmi, do slovenske mladine, do slovenskega človeka in vera v slovensko bodočnost.

Če danes mendoške cerkvene in svetne oblasti gledajo Slovence s spoštovanjem in imajo o Slovencih lepo mnenje, če so tolikokrat občudovali Argentinci in druge narodnosti slovensko pesem in jo spoznavali, je bilo to v veliki meri delo Marka Bajuka.

Marko Bajuk je pokazal, da sta idealizem, ljubezen in globoka preprosta vera močnejši, kakor materializem z vsem svojimi varljivimi ali praznimi udobnostmi. Bil je bogat med milijonarji — siromaki.

Kadar umrjejo bogati ljudje, pripade dediščina dedičem. Če se ti ne javijo, jo vzame v varstvo javna uprava

Nova borba za Berlin

Berlinska kriza, ki jo je znova sprožil Hruščev s svojimi izjavami in grožnjami o podpisu separatnega miru s komunistično Vzhodno Nemčijo in o izgonu zaveznikov iz Zahodnega Berlina, iz dneva v dan narašča. V vseh zahodnih prestolnicah, zlasti pa v Bonnu, Parizu, Londonu in Washingtonu so se začeli resno baviti z načrti o najodločnejšem odporu, tudj vojaškem, proti Hruščevljevim poskusom izgnati zaveznike iz Zahodnega Berlina. Objavili so, da se iz Zahodnega Berlina ne bodo umaknili, ker da ne morejo prepustiti svobodnih Nemcev v Berlinu rdeči usodi. Prav tako ne morejo zapustiti Berlina, ki predstavlja svobodno postojanko sredi rdečega morja in dejansko tudi enega najprikladnejših zahodnih vohovskih središč znotraj sovjetskega bloka.

Uradne izjave glede Berlina so dali na časnarskih konferencah zahodnoberlinski župan Brandt, ki je ponovil obljubo zahodnjakov, da bodo Berlin branili pred sovjetskim napadom, dalje Adenauer, ki je poudaril, da „se s sovjeti nimamo prav ničesar pogajati“, dalje severnoameriški zunanji minister Rusk, ki je izjavil, da „sovjeti ne bodo mogli odvzeti zaveznikom njihovih pravic v Zahodnem Berlinu“ in da so razgovori o skupnem nastopu med zavezniki v polnem razmahu.

Britanska vlada je predlagala, naj bi zavezniki izdali skupno opozorilno izjavo Hruščevu, naj se Zahodnega Berlina ne dotika, ameriški podpredsednik Johnson pa je izjavil, da bo Hruščev napravil „tragično napako“, če podcenjuje ameriška zagotovila „hrabremu in svobodoljubnemu prebivalstvu Zahodnega Berlina“. Johnson je nadalje poudarjal: „Vemo, da miru ni mogoče doseči s popuščanjem niti svobode braniti z umikanjem. Vsi se še spominjamo, kako smo z letalskim mostom v prejšnji berlinski krizi rešili predajo berlinskega prebivalstva komunizmu... Nimamo nobenih namenov povedati Hruščevu načrtov bodoče ameriške po-

litike. Pridržujemo si zase pravico izvesti take akcije, ki so potrebne našim narodnim interesom, ki so nujne za varnost svobodnega sveta in ki so v skladu z našimi dolžnostmi do naših prijateljev. Hruščev se tragično moti, če misli, da tem načelom in dolžnostim Washington ali ameriški narod pripisujeta majhno vrednost.“

Predsednik Kennedy je pretekli petek sklical izredno sejo svojih glavnih svetovalcev v Beli hiši za razgovor o vprašanju Berlina. Na seji so razpravljali o potrebi delne mobilizacije ameriških vojaških sil, o okrepitevi ameriških sil v Zahodni Evropi in o nujnosti imeti v neprestani pripravljenosti v zraku večje število strateških atomskih bombnikov kakor doslej. Ameriška vojnomočarica je istočasno objavila, da ima svoje podmornice Polaris dan in noč razporejene po severnem Atlantiku s Polaris raketami, pripravljenimi za napad na ZSSR.

Na samo 13. obletnico „zavezniškega letalskega mostu v Berlin“ dne 26. junija, je pa Hruščev znova ponavljal svoje grožnje zahodnim zaveznikom. To je storil s poslanico, ki jo je poslal vzhodnonemškemu kom. predsedniku Walterju Ulbrichtu. V njej ponavlja svoje propagandistične fraze o naporih Sovjetske zveze in „ostalega socialističnega bloka“ za ohranitev in udržitve svetovnega miru. Zatrjuje, da „socialistični blok“ razpolaga z zadostno silo, da lahko zadrži sleherni napad tistih, ki bi „skušali uničevati pridobitve socialističnih držav“. Dalje pravi, da „koristi miru in evropske varnosti nujno zahtevajo mirovno pogodbo z Nemčijo in ureditev položaja Zahodnega Berlina“. Pravi, da bi bila morala biti mirovna pogodba že podpisana ter da bodo „Sovjetska zveza skupno z vsemi drugimi narodi, ki ljubijo mir storili vse potrebno, da bo ta mir sklenjen še pred koncem tega leta“. Dalje pravi, da bi „Berlin kot svobodno in neoboroženo mesto služilo koristim vsega nemškega naroda“.

Stevenson za pravičnejše življenje v svobodi

Stalni zastopnik ZDA pri OZN in Kennedyjev osebni odposlanec Adlai Stevenson, ki je prepotoval deset južnoameriških držav, v katerih je proučil politične in zlasti gospodarske ter socialne razmere za sestavo poročila Beli hiši, je po vrnitvi v Washington in po poročilu predsedniku Kennedyju povedal svoje vtise o latinski Ameriki tudi časnarjem. Ugotovil je naslednje:

Splošno nezadovoljstvo z obstoječimi razmerami narašča. Gospodarski položaj latinskih držav se je v primeru z lanskim letom poslabšal. Tudi splošen položaj se je v tem delu sveta poslabšal. Vendar pa je Stevenson ugotovil, da „se pojavlja spoznanje po nujnosti socialnih reform v vseh teh državah.“

Severnoameriška vloga v neuspešni invaziji Kube minulega aprila je naletela na splošno neodobravanje v južni Ameriki, kjer je „načelo nevmešavanja prava vera“. Na drugi strani pa je Kennedyjev program „Zveze za napredek“, s katerim naj bi se dvignila gospodarska in socialna raven na južni ameriški polobli, na splošno sprejet kot „zora novega dne v naših medsebojnih odnosih“.

Po Stevensonovi izjavi časnarjem bi se Kennedy rad udeležil medameriške gospodarske in socialne konference, ki je sedaj sklicana za 5. avgust v urugvajskem letovišču Punta del Este. „Njegova prisotnost bo potrdila njegovo osebno zanimanje za napredek latinskih držav“, je poudaril Stevenson, „vendar je njegov prihod še vedno problematičen zaradi mnogih domačih problemov.“

Stevenson je tudi ugotovil, da latinske države smatrajo Kennedyjev program za „izredno važen“ in da menijo, da je Kennedy z njimi dokazal, da ga zanima izboljšanje gospodarskih razmer v vsaki južnoameriški državi.

V nasprotju z ZDA, kjer je prebivalstvo „v celoti informirano o perverzih in čaka. Dediščina Marka Bajuka je velika, neprecenljiva. Ne sme ostati brez dedičev. Slovenska mladina, dokazi, da si je vredna. Vzemi jo in nadaljuj njegovo delo. M. S.

Gospodarski polom Kitajske

Kitajski jen, ki je še pred dobrim letom dni bil trdno zasidrana valuta, je pred kratkim padel na silovito nizko stopnjo. Začel je padati lansko leto, toda zgrmel je pred dobrim mesecem, ko so prišla prva poročila iz rdeče Kitajske o lakoti. V enem letu je jen izgubil polovico svoje prejšnje vrednosti, tako da je danes njegovo razmerje z dolarjem 13:1, odn. ok. eno šestino njegove nominalne vrednosti.

Nizka vrednost jena je jasen dokaz kitajskega finančnega poloma in nujne potrebe kitajskega komunističnega režima po nakopičenju trdnih valut za plačilo 233 milijonov bušljev kanadskega žita, ki ga je Kitajska naročila v Ottawi prejšnji mesec.

Rdeča Kitajska ima deviznih rezerv samo ok. 300 milijonov dolarjev, večina naloženih v bankah sovjetskega bloka, kar ne zadošča niti za plačilo kanadskega žita. Da bi se dokopali do valut, se kitajski komunisti poslužujejo sovjetske tehnike iz leta 1930, ko je v ZSSR divjala lakota. Kitajci, ki žive v tujini, morejo v hongkonških bankah za dolarje kupovati posebne

bone, ki jih smejo pošiljati svojim lačnim sorodnikom v rdeči Kitajski, kjer jih morejo ti zamenjavati za moko, odelje in meso. Komunistični agenti stikajo po državi za skritimi srebrnimi kovanci in staro zlatino, ki jo potem država pretaplja in pošilja v London, kjer se je nakup srebra zvišal od dveh milijonov dolarjev v prvih šestih mesecih 1960 na 9 milijonov dolarjev v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

Da bi zmanjšali pritisk na skoro uničeni jen, so kitajski komunisti dosegli, da jim pet let ne bo treba plačevati Moskvi obresti na posojila in zmanjšali nabavke industrijskega materiala iz Zahodne Nemčije in Anglije. Prav tako izvažajo tekstilno blago, ki ga Kitajska tako nujno potrebuje, v tujino po tako nizkih cenah, da tekmujejo z že itak nizkimi cenami blaga iz Indije, Japonske in Hongkonga. Toda ti ukrepi ne morejo zabrisati dejstva, da je Maočetungov komunistični režim tako uničil deželo, da nima več za izvoz niti ne dosedanjih stalnih izvoznih prevažkov riža, svinjine in olja, s katerimi si je Kitajska vedno kopičila rezerve tujih valut.

IZ TEDNA V TEDEN

Paraguayski predsednik gen. Stroessner in brazilski dr. Quadros se bosta sestala meseca julija v enem od obmejnih mest med obema državama.

Venezuela je bila v ponedeljek pet ur znova v revoluciji. Izbruhnila je v mestu Barcelona, 240 km vzhodno od glavnega mesta Caracas. Vladi zveste čete so jo zadržale po hudem boju, v katerem je bilo 15 ljudi ubitih, več kot 20 pa ranjenih. Revolucijo sta vodila kapetan Riben Masso Perdomo in major Virgilij Vivas Ramirez. V revolucionarnem proglasu sta Betancourtovo vlado napadala, da na eni strani izroča petrolejsko bogastvo tujim družbam, na drugi strani pa dopušča komuniziranje države.

V Peruju bodo imeli 31. oktobra splošne volitve.

V Boliviji je predsednik dr. Estenssoro grozil z odstopom, če se rudarji ne bodo povrnili na delo. Po tej predsednikovi grožnji je prišlo do ureditve odnosov med vlado in rudarskim sindikatom ter so rudarji obnovili delo.

V ZDA se je odbor „Traktorji za svobodo“ razšel, ko kubanski nasilnik Castro ni sprejel njegovega predloga, da za 500 poljedelskih traktorjev izpušči na svobodo politične ujetnike, ki so sodelovali pri aprilskem poskusu invazije. Castro vztraja pri svoji spremeni zahtevi, da mora dobiti takih traktorjev za 28 milijonov dolarjev. Castro svojo cinično igro igra dalje. Znova je poslal v ZDA skupino polit. pripornikov, da naj tam nadaljujejo razgovore za zamenjavo političnih kubanskih ujetnikov za ameriške poljedelske traktorje. Castro se sedaj teh ljudi poslužuje za svojo propagando, da še bolj maže ugled ZDA v svetu. Menijo, da bo te ljudi Castro začel pošiljati tudi v druge države, da bi „zbrali denar tako dolgo, da bi nabrali 28 milijonov dolarjev“ in nato kupili toliko traktorjev, kakor zahteva Castro. Ameriškem tisku ta cinična Castrova igra postaja že odvratna in piše, da se z ljudmi, ki so politični ujetniki komunističnega nasilnika sploh ni mogoče pogajati.

Predsednik ZDA Kennedy je imenoval za drž. podtajnika za medameriške zadeve dosed. ameriškega veleposlanika v Čilu Roberta Forbesa Wondwarda. Carl Speath, vseuč. profesor in bivši diplomat, ki je bil določen za to mesto, namreč imenovanja za omenjeni položaj ni hotel sprejeti.

V Združenih narodih se sovjeti in njihovi sateliti večkrat pritožujejo, da v tej ustanovi nimajo zadosti svojih uradnikov. Sedaj so strokovnjaki izdelali načrt, kako naj bi bilo 99 članic OZN zastopanih s svojim uradništvom pri upravljanju te mednarodne ustanove. Po tem načrtu naj bi vsaka od članic ZN najprej dobila po 2 uradnika. Za vsake naslednjih 10 milijonov prebivalcev do 100 milijonov bi dobila po enega uradnika več, zatem pa po enega uradnika za vsake 30 milijonov od sto milijonov prebivalcev naprej. Razen tega bi potem dobila vsaka članica še pro-

čentalno toliko uradnikov kolikor prispeva za vzdrževanje same ustanove Organizacije združenih narodov. Kot znano, je ravno Sovjetska zveza s svojimi sateliti zelo slab plačnik svojih obvez za vzdrževanje OZN in morajo glavno breme nositi demokratske države. Sovjeti bi pa radi kljub temu imeli ravno toliko število uradništva, kakor ZDA in njihovi zavezniki.

Britansko antilsko otočje bo 31. maja 1962 postala neodvisna federalna država v sestavi brit. Commonwealtha. To otočje sestavljajo otoki: Jamaica, Trinidad, Barloventski in Sotoventski otoki. Na otokih živi okoli 3 milijone ljudi, površina vseh pa je ok. 20.000 kv. km.

Predsednik japonske vlade Hayato Ikeda je na obisku v ZDA naglašal, da je Japonska neomajna na strani zahodnih zaveznikov.

Med Francijo in Zah. Nemčijo se odnosi vedno zboljšujejo. To priča obisk vzhodnonemškega predsednika Lübkeja prejšnji teden v Parizu. Ob prihodu je Lübke namreč naglašal: „Prvič po stoletjih bojev in sovražstva se sestajata najvišja predstavnik naših narodov v prijateljskem.“ Lübke je dalje zatrjeval, da Zah. Nemčija ne bo nikdar pozabila prijateljske roke, ki jo ji je ponudila Francija po zadnji vojni, ki je grozila, da bo za vse čase uničila upanje na prijateljstvo. To prijateljstvo je Zah. Nemčija pripravljena še poglobiti in razširiti.

Vplivni londonski dnevnik „Times“ je že v drugič napadel severnoameriškega Kennedyjevo vlado. Očita ji, da trpi „na politični neurejenosti“. Za Kennedyja pravi, da podlega vsem mogočim zahtevam, ki prihajajo nadenj od najrazličnejših strani, namesto da bi bil odločen.

V Zürichu sta se v soboto 24. t. m. sestala italijanski zun. minister dr. Anton Segni ter avstrijski zun. minister Bruno Kreisky z namenom, da bi rešila sporno vprašanje avstrijske nemške manjšine v italijanski provinci Bolcan. Pogajanja niso dala nobenih uspehov in so razgovori potekali v medsebojnih obožbah. Dr. Segni je zatrjeval, da so teroristična dejanja v provinci Bolcan delo tujih elementov, ki da jih podpira Avstrija, Kreisky ga je pa zavrnil s trditvijo, da za take obdolžitve Italija še ni mogla doprinesti nobenih dokazov. Dr. Segni je zahteval, naj bi sedaj, ko med Italijo in Avstrijo ni prišlo do sporazuma, ves ta spor predložili v odločitev Mednarodnemu sodišču v Haagu, Kreisky je pa zahteval, da naj bi ga preučevala skupina nevtralec. Dr. Segnija je zlasti razkačilo dejstvo, da je bila članica avstrijske delegacije tudi neka Viktorija Stadelmajer, ki je bila v Italiji obsojena protiitalijanskega delovanja. Po neuspeli konferenci je eden od članov avstrijske delegacije samozavestno zatrjeval, da bo iz province Bolcan lahko nastal drugi Alžir, če ne bo prišlo do zadovoljive rešitve vprašanja nemške manjšine v Italiji.

RAVNATELJ MARKO BAJUK UMRL

Ravnatelj Marko Bajuk nam je bil v mislih, ko smo pri „Svobodni Sloveniji“ pripravljali članek za argentinski narodni praznik dne 25. maja. Tedaj je živo vstal med nami, kajti pred dobrim letom, prav za proslavo 150-letnice rojstva argentinske svobode, je bil s svojimi pevci iz Mendoza med nami v Bs. Airesu. Z njimi in s pevci vseh slovenskih pevskih zborov na področju Vel. Bs. Airesa je dne 22. maja 1960 priredil v Bs. Airesu koncert, ki je bil za slovenske rojake tak dogodek, kakršnega v izseljenstvu še niso bili doživeli. Ravnatelj Bajuk je že s svojim zborom žel velik uspeh za program, ki ga je izvajal. Saj je znal iz sleherne pesmice podati najlepše, kar je v njej, naravnost prodoren je pa bil uspeh združenih pevskih zborov. Ljudje so bili tako navdušeni, da enostavno niso hoteli zapustiti dvorane. Sladkost in sreča domovinskega občutja sta zalili sleherno slovensko srce. Kdor je tedaj videl ravnatelja Bajuka, je lahko ugotovil, da je morda prav tedaj doživljal največje zadovoljstvo in srečo v vseh begunskih in izseljenških dneh. Saj je bil obdan od tako velikega števila pevcev in pevk, kakor še nikdar do tedaj v izseljenstvu. Ves je žarel od zadovoljstva. Ves je bil razigran od sreče. Venomer je ponavljal: Res je bilo lepo in bo še lepo.

To je ponavljal tudi isti večer na družabni prireditvi, ki so jo buenosaireske organizacije pripravile njemu in njegovim pevcom v Slovenski hiši. Tedaj je bilo ob splošnem navdušenju sklenjeno, da ne sme ta dogodek ostati osamljen, in da naj bi prišlo vsako leto do nastopa vseh slovenskih pevskih zborov. Ravnatelj Marko Bajuk je tedaj obljubil, da bo v ta namen žrtvoval 10 dni svojega dopusta.

Na vse to smo mislili tedaj. Tako je potem prišlo do objave članka „Ob obletnici obiska slovenskih pevcev iz Mendocze“ v Sv. Sloveniji z dne 1. junija t. l. V njem smo obudili spomine na tiste lepe dni in tista topla doživetja na močnem pevskem slavju dne 22. maja pod Bajukovim vodstvom. Izrazili smo željo, naj bi prišlo še do takšnih nastopov.

Ko je ravnatelj Marko Bajuk ta članek prebral, je moral biti silno vesel. Moral je občutiti zadovoljstvo, da ga nekdo razume in ga hoče podpreti v njegovem prizadevanju. Sedel je in takoj napisal odgovor in ga pod naslovom „Malo pojasnilo“ poslal Svobodni Sloveniji v objavo. V njem ponavlja svoje misli o izvedbi pevskega načrta in o Pevski zvezi. Zaključuje pa s sestavkom s trdno vero, da bodo premagane vse težave in z objubo, da je pripravljen žrtvovati ne le 10, ampak 20 dni, da bi s pevci naštedural pevski program. V „neomajnem prepričanju“, da bo svojo nalogo izvedel, je pevcem v Buenos Aires zaklical: „Še bomo peli.“

Življenjska pot ravnatelja Bajuka

Ravn. Marko Bajuk je belokranjski rojak. Rodil se je 29. 3. 1882 v Draščih pri Metliki kmetu Janezu Bajuku in njegovi ženi Ani, roj. Guštin. Ljudsko šolo je obiskoval v Draščih, eno leto pa v Metliki. V prvi in drugi razred gimnazije je hodil v Novo mesto, od 3. do osmega razreda je pa bil na klasični gimnaziji v Ljubljani. Univerzo je študiral na Dunaju in sicer klasično skupino na tam. filozofski fakulteti. Po končanih študijah je bil eno leto profesor na gimnaziji v Kranju, nato pa v Ljubljani na 1., 2. in 3. drž. realni gimnaziji (do leta 1937). Poleg klasičnih jezikov, slovensčine in nemščine je poučeval do leta 1925 tudi petje. Zatem je bil 4 leta prosvetni inšpektor na kr. banski upravi, nazadnje pa 4 leta ravnatelj klasične gimnazije v Ljubljani. Maja meseca 1945 se je pred komunisti umaknil na Koroško. V begunstvu v Avstriji je organiziral slovensko srednješolsko in vodil begunsko gimnazijo kot njen ravnatelj v Peggezu pri Lienzu na Tirolskem, nato pa v Spittlatu na

Bajukovo organizacijsko delo

Ravn. Marko Bajuk je bil človek reda. Tak je bil že od dijaških let naprej. Vse je moralo biti v njem dobro pripravljeno, vse je moralo iti po načrtu. Kot visokošolec je bil na Dunaju član Danice. V društvu je bil tajnik, v „Dunajski Straži“ pa tajnik in knjižničar. Bil je tudi ustanovitelj Slovenske dijaške zveze. Kot profesor je bil dela-

Ko smo v sredo, 21. maja, v tiskarni pripravljali prejšnjo številko Svobodne Slovenije za tisk, je kmalu po osmi uri zabnel telefon. Glas na nasprotni strani je kratko povedal: Ravn. Marka Bajuka je v Mendoza zadela kap.

Novica je padla nedopovedljivo težko. Kakor da bi se podri hrast. In ravnatelj Marko Bajuk je bil eden od redkih hrastov, ki so stali med slovenskimi emigranti v svetu in niso klonili nobeni sili. Bil so vidni po svojem delu, po svoji požrtvovalnosti, po svojem navdušenju za vse dobro in lepo, za vse, kar je lahko v korist slovenski izseljenški

Ravnatelj M. Bajuk med govorom ob obisku v Buenos Airesu v maju 1960

skupnosti in slovenskemu narodu, po svoji ljubezni do slovenske izseljenke mladine, po svojem negovanju slovenske pesmi in vnemi, da njeno lepoto posreduje okolici, v kateri je živel in deloval in s tem samo opozarja svobodni svet na sedanjo bridko usodo slovenskega naroda pod komunisti. Bil je eden od še redkih mož tiste slovenske generacije, kateri smo dolžni brezmejno zahvalo za vse, kar Slovenci danes doma in v svetu organizacijsko, politično, kulturno in gospodarsko pomenu, eden od tistih, ki so gradili in ustvarjali slovenski vsesplošni narodni prepoved.

Sedaj je omahnil, delaven do zadnjega diha in nam vsem zapustil prelep vzgled, kako je treba to delo za slovensko skupnost in slovenski narod nadaljevati.

Novica o njegovi smrti se je že v sredo po vseh slovenskih naseljih Vel. Bs. Airesa razširila z veliko naglico. Rojaki so se medseboj obveščali o njej po telefonu iz uradov in tovarnen. Vse je globoko zadela. Vsi so se zavedli nenadomestljive izgube moža, ki smo ga imeli v svoji sredini.

Koroškem. Na zahtevo titovcev je moral zapustiti begunsko taborišče in vodstvo gimnazije ter se iz angleške okupacijske zone umakniti sredi najhujše zime v ameriško zono v Asten pri Lincolnu v Gornjo Avstrijo. Leta 1948 je s svojo družino prišel v Argentino. Pel leta je bil zaposlen pri raznih stavbnih delih v Bs. Airesu, nato pa je odšel za sinovoma prof. Božidarjem in ing. Markom v Mendoza, kjer je eno leto opravil težaka dela v lesni industriji, dve leti je bil v službi pri zidarskih delih pri Provincijskem ravnateljstvu parkov in nasadov, nato 3 leta pri istem ravnateljstvu v živalskem vrtu, od l. 1955 dalje je pa bil zaposlen v botaničnem laboratoriju istega ravnateljstva v Mendoza.

Marko Bajuk je bil tudi v obeh vojnah. V prvi svetovni vojni je bil od leta 1914 do 1918 na bojišču ter je v avstrijski vojski bil nazadnje nadporočnik, v drugi svetovni vojni je pa bil prav tako mobiliziran ter je bil v njej vse do razsula v činu stotnika.

ven član Proforskega društva in je bil v strokovni organizaciji 17 let odbornik. Več let je deloval tudi v nadzornem odboru Vzajemne posojilnice. V Mendoza v Argentini je sedeloval pri ustanovitvi tamošnjega Društva Slovencev in mu bil prvi predsednik. Dokler je pa bil v Bs. Airesu, je bil bil član odbora Društva Slovencev v Bs. As.

Ravnatelj Marko Bajuk — pisec učnih knjig

Omenili smo, da je bil Marko Bajuk klasik in da je poučeval grščino in latinščino, poleg teh dveh jezikov pa še slovensčino in nemščino. Ker je bilo pomankanje učnih knjig iz klasičnih predmetov med Slovenci občutno, je napisal Latinško čitanko za 4. razred

klasičnih in 7. razred realnih gimnazij v slovenskem in hrvaškem jeziku, Latinško čitanko za 7. razred klasičnih in 8. razred realnih gimnazij tudi v slovenskem in hrvaškem jeziku, pripravil Izbor Ovidovih pesmi ter izdal Salustov Bellum Jugurthinum.

Marko Bajuk — slovenski glasbenik

Marko Bajuk je bil od Boga nadarjen glasbenik. V svojih pesmih bo živel, čokler bo živel slovenski narod. Že kot dijak se je začel glasbeno udeleževati. Tako je bil že na Dunaju 4 leta pevčevodja v „Dunajski Straži“. V proforskih letih je leta 1919 organiziral v Ljubljani pevsko društvo Ljubljana in bil pevčevodja v njem 5 let. Organiziral je dalje „Društvo učiteljev glasbe“ (1922) in mu bil predsednik do leta 1938, ustanovil znani „Učiteljski pevski zbor“ (1923) in ga kot predsednik vodil 4 leta. Že leta 1920 je ustanovil tudi „Pevsko zvezo“ in bil njen pevčevodja do leta 1941 ter vodil tudi vse njeno notranje delo. Ustanovil je glasilo Pevske zveze „Pevec“ ter je bil njegov so-trudnik polnih 15 let.

Že v dunajskih vseučiliških letih je organiziral močan tamburaški zbor 32 članov. Pri pevskem društvu Ljubljana je naštedural in vodil 23 javnih koncertov. Med drugim je izvajal Sattnerjev oratorij „Vnebozvetje“.

V Pevski zvezi je organiziral več večjih pevskih nastopov v Ljubljani in po deželi, pri katerih je bilo 400 do 500 pevcev. Omenjamo samo Foersterjev koncert ob stoletnici njegove smrti, ko je bilo 80 pevčevodij iz vse Slovenije in množični koncert ob Euharističnem kongresu v Ljubljani, ko je pod Baju-

kovo taktirko izvajalo koncertni spored 2400 pevcev iz vse Slovenije. To je bil najmočnejši slovenski pevski zbor, ki je sploh kdaj nastopil v zgodovini Slovencev. Na prostem je izvajal Tomčev oratorij „Sedem besed Kristusovih“.

Kot glasbenik in skladatelj je pa napisal in izdal naslednja dela: Slovensko pevsko šolo, Prvo slovensko tamburaško šolo, v založbi Pevske zveze je izšla Bajukova knjiga „Mera v slovenski narodni pesmi“. Kot neumoren zbiratelj in zapisovatelj slovenskih narodnih pesmi je ravn. Bajuk opravil izredno delo, kajti na stotine in stotine slovenskih narodnih pesmi je rešil pozabe in jih chrnil poznejšim slovenskim rodom. Tako je izdal 5 zvezkov Slovenskih narodnih pesmi. Prvi in drugi zvezek pri Glasbeni Matici, tretjega pri založniku Schwentnerju, 4. in 5. pa pri Jugoslovanski knjigarni. Knjiga „Odmevi naših gajev“ (2 zvezka) je izšla pri Jugoslovanski knjigarni. Številne pesmi, ki jih je uglasbil, gre v stotine in stotine ter skoro ni koncerta slovenskih pesmi, na katerem ne bi bila kaka Bajukova pesem.

Slovenski pesmi je ostal zvest tudi v izseljenstvu ter je njeno lepoto s svojim zborom širil po vsej prostrani mendoški provinci ter z njo seznanjal domačine.

Zadnji Bajukovi dnevi in njegova smrt

Rudolf Hirschegger nam jih je opisal v svojem pismu z dne 21. junija t. l. takole:

„Ravnateljova smrt je bila lepa. Polnih rok dela je bil do zadnje ure s pripravami programa za srebrno mašo č. g. Ivana Tomažiča, ki jo namerava obhajati med nami v Mendoza. Na predvečer smrti (19. 6.) sva bila z Luko Grinta'om pri njem, da se še pomenimo o raznih podrobnostih programa. Ležal je v postelji, ker je namreč v ponedeljek dne 12. junija t. l. v službo grede padel — spodrsnilo mu je na preledici na občestnem mostičku — tako nesrečno, da si je pri tem nalomil rebro na levi strani. Vrnil se je domov, a prikrival, da bi ga bilo kaj bolelo, čeprav mu je tekla kri iz nosa. Hotel je takoj oditi nazaj v službo, dasi so ga domači negovalniki, naj počeka dneva. Bilo je namreč šele ob pol osmih zjutraj. Niso ga mogli pregovoriti in je šel. Dopoldne sva ga šla pogledat s profesorjem (prof. Božo Bajuk, op. ur.) in ga le s težavo s pomočjo njegovega šefa prepovorila in ga spravila domov. Poklicali so zdravnika, ki je poleg nalomljenega rebra ugotovil tudi motnje srca, vendar pa je zdravnik zagotavljal, da ravnatelj s to motnjo lahko vzdrži še 10 let. Ravnateljja je začelo zelo boleli na levi strani reber, vendar pa je ta bolečina v nekaj dneh minila.

Ko sva bila torej v ponedeljek zvečer pri njem, je bil ves navdušen in nima razloga koncertni program. Na skrivaj je zložil tudi pesmico, ki naj bi jo pevski zbor poklonil g. Tomažiču ob slovesnosti. Prosil me je, naj o tem nikomur nič ne govorim. Dejal mi je: „Jutri jo bom ponovno na čisto prepisal in potem jo boš Vi kaligrafsko prepisali na polo. Čisto nepričakovano boste morali Vi to deklamirati in mu nato rolo izročiti.“ Obrazil sem, da se je začel ravnatelj potiti in je nato tudi svoji hčerki ves vesel povedal: „Hvala Bogu, zdaj sem se vendar začel potiti. V soboto bomo pa že lahko imeli vajo.“

Duhovno je bil vedno pripravljen na smrt, kar je ob vsaki priložnosti tudi sam zatrjeval s ponosom. V službo in iz službe je šel vsak dan peš (8 km, op. ur.). Vsak dan je šel teš od doma, se ustavljal v kapeli blizu mestnega parka, kjer je bil v službi. Tam ga je vedno čakal duhovnik in ga obhajal. Nato je odšel dalje v pisarno, kjer si je pripravil sem skromen zajutek.

Nekaj ur pred zadnjim dihom pa je slutil svojo smrt. Ker se je slumljivo močno potil dne 20. junija, so domači poklicali zdravnika in mu to tudi povedali. Brez besede je vstal, da bi se obril. Dejal je, da tak pač ne more biti,

če pride zdravnik. Toda pri tem je nenadoma omedlel. Domači so ga spravili v posteljo, kjer je prišel znova k zavesti. Tožil je, „da nima srca“ in lovil je sapo. Tako ga je znova zgrabilo čez kako uro. Med tem sva govorila sama s sinom prof. Božidarjem. Oče ga je prosil, naj mu nikar ničesar ne prikriva, kar bo povedal zdravnik. Skoro se je zavedel, da se mu izteka življenje. Prosil ga je, da bi obvestili stolnega vikarja — bila sta prijatelja in mu dejal: „Tam v omarici je molitvenik — sicer je pa še čas. Ti bom že povedal pravi čas, katere molitve molite.“

Potem ga je znova zgrabilo in je lovil dih, nakar je prosil, naj ga dvignejo. Božidarjev sin Jurij in ostali so to storili, ravnatelj pa je globoko vzdihnil in — umrl.

Na mrtvaškem odru je bil obraz спокоjen in mil. Takega smo ga videli, kadar je bil najboljšo volje. Izpolnila se mu je želja, da je odšel k svoji ženi, k „mamici“ kakor je tolikokrat ponavljal.

Ni še prebral v Svobodni Sloveniji svojega članka, kjer je tako zmagovalno zapisal „Še bomo peli“. Pri va-jah je dostikrat dejal: „Upam, da me bo sv. Ceclija vzela k sebi vsaj toliko, da bom pri njenih orglah meh gonil, več na gotovo ne. To je dejal navadno, ko je govoril o slovenskih skladateljih. Zlasti Foersterja je najbolj čislal in snočeval. Prav zadnji večer je tako živahno razlagal njegov značaj in navade, da smo se vsi od srca smejali.

Za nas v Mendoza je ta izguba težka, dasi je on sam ob vsaki priliki naravnost jezno dejal: „Če mene ne bo, mora delo prav tako naprej. Če general v vojski pade, mora komando prevzeti tisti, ki je za njim, četudj pride ta' o do kaplarja ali navadnega vojaka.“

SMRT KRALJICE MARIJE

V Londonu je dne 22. junija t. l. umrla v 61. leta starosti biv. jugoslovanska kraljica Marija-mati. Bila je romunska princesa, ki se je poročila z jugoslovanskim kraljem Aleksandrom. Z njim je imela tri sinove: biv. kralja Petra ter princa Tomislava in Andreja, ki tudi živita s svojima družinama v Angliji ter sta k svoji materi redno prihajala na obisk. Zlasti v času njene boleznii na sru.

Kraljica Marija je bila po atentatu na moža kralja Aleksandra, leta 1934, vdova. Živela je delno v Jugoslaviji, odhajala pa tudi na daljša potovanja v inozemstvo, zlasti v Anglijo, kjer se je po zadnji vojni tudi stalno naselila.

ARGENTINA

Argentinski predsednik dr. Frondizi se bo v nedeljo dne 2. julija sestal s paraguayskim predsednikom generalom Stroessnerjem na pristavi Barrerito 150 km južno od paraguayske prestolnice Asunción.

Predsednik dr. Frondizi je podpisal akt, s katerim država sprejema od buenosaireskega nadškofa kot darilo ogromen jeklen križ, ki je lani stal ob oltarju med I. medameriškim Marijanskim kongresom. Ta križ bodo sedaj postavili v reki La Plata ob vходу v buenosairesko pristanišče kot „zagotovilo miru in pravičnosti za vse tiste, ki se približujejo argentinskim tlor“. Po podpisu gornjega akta je predsednik dr. Frondizi izjavil: „Križ v reki bo pomenil za tiste, ki prihajajo v našo državo, da prihajajo na področje, ki ima duhovno zgradbo zgrajeno absolutno trdno in katero smo pripravljeno tudi braniti. Bo pa tudi petrdilo bratstva in miru za vse ljudi dobre volje, ki žele priti v našo državo“.

V Bs. Airesu so 24. t. m. prepeljali posmrtno ostanke pred letom dni umrlega naslovnega škofa msgra. Mihaela de Andrea iz grobnice na pokopališču Recoleta v mavzolej v župni cerkvi nadangela Mihaela. Pok. msgr. De Andrea je bil v Argentini vnet razširjevalec papeških socialnih okrožnic, borec za socialno pravičnost, svobodo in krščansko demokracijo.

Argentina in ZDA sta podpisali pogodbo o vzajemnem znanstvenem preučevanju raznih prostorov. Z angleško vlado je pa bila v Bs. Airesu podpisana kulturna pogodba.

V Argentini bodo prihodnje leto volitve poslancev in guvernerjev. Nanje se vneto pripravljajo že sedaj vse polit. skupine. Zlasti si prizadevajo da bi za guvernerske položaje izbrale najprimernejše osebnosti. Posebno vladni radikali v prov. Bs. Airesu, ki bi jo za vsako ceno radi obdržali še naprej v svoji upravi. Zato so postavili za kandidata za guvernerja ministra za delo in soc. varnost dr. Acuña Anzoreno. O njem so mnenja, da bi utegnil pritegniti večje skupine peronistov, ker jim je izročil v upravo Glavno delavsko konfederacijo. Za naslednika dr. Anzorene v min. za delo in soc. varnost bo verjetno imenovan bivši podtajnik za pravosodje dr. Ismael E. Bruno Quijano.

V Mendoza so končno le izvolili zveznega senatorja. Dosedaj je bilo sklicanih več sej zakonodajne zbornice, pa nikdar niso mogli dobiti kvoruma. Za senatorja je bil izvoljen demokrat dr. Adolf Vicchi. V Mendoza se namreč demokrati pri lanskih volitvah zmagali nad vladnimi intransigentnimi radikali ter so dobili v svoje roke guvernerski ter viceguvernerski položaj, večino so pa dobili tudi v zbornici. Dr. Vicchi je strokovnjak za ustavno pravo. O njem je predaval tudi na univerzi. Napisal je več pravnih del. Tako zlasti „Ekonomsko politiko“ ter „Federalizem in svoboda“. Pred peronističnim režimom je bil zvezni poslanec, nato minister v provincijski vlad v Mendoza in zatem tudi guverner te province. Po osvobodilni revoluciji je bil nekaj časa argentinski veleposlanik v ZDA.

V Argentini je bilo prejšnji teden na obisku 150 uglednih ameriških žena, članic raznih ameriških damskih klubov, ki so na „letalskem križarjenju kontinentalne solidarnosti po državah Latinske Amerike“. V Argentini so si ogledale razne kulturne, gospodarske in socialne ustanove ter se udeleževale slavnosti in pogostitev, ki so bile pripravljene v njihovo počastitev.

Danes ob 12 se bo po odobritvi škofa darovala na stanovanju ob krsti sv. maša. Ob pol petih popoldne bo pa pogreb na pokopališču v Las Heras, kjer je pokopana ravnateljeva pok. žena. Tako mu je bila uslišana njegova najsrčnejša želja, da bo počival poleg svoje tako ljubljene „mamice“.

Bila je visoko nobražena in plemenita dama, ki sploh ni imela nobenega smisla za razne dvorske intrige, zato je vsi tisti beografski sloji, ki so se v takih intrigah izživljali, niso marali. Kraljica se je raje posvečala svojim otrokom. Ob sebi je rada imela kulturne in nobražene ljudi, zlasti dvorsko damo Eleonoro šverljugovo in slovenskega častnika na dvoru svojega pobočnika Branka Pogačnika. V Sloveniji je rada živela v gradiču Suvobor na Bledu ter se je med drugim s šverljugovo gospo udeležila več prireditev slovenske mladine, zlasti množičnega slovenskega pevskega slavju pod vodstvom pok. ravnatelja Marka Bajuka.

Novice iz Slovenije

Skupna višina ljubljanskega mestnega proračuna znaša 924 milijonov dinarjev. Zanj prispeva vseh 15 ljubljanskih občin po 8% svojih proračunskih sredstev, ki jih ustvarijo na svojem področju. V proračunu Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana so predvideni izdatki za Poklicno gasilsko brigado, Slovensko filharmonijo, Slovensko narodno gledališče in živalski vrt. V proračunu občine Ljubljana Center pa so postavke za Mestni muzej, Slovensko knjižnico, Srednjo glasbeno šolo, Srednjo baletno šolo, Vzgojno posvetovalnico, Vzgojni zavod „Janeza Levca“, Mestno gledališče, Pionirsko knjižnico, Koncertno direkcijo in Jakopičev paviljon.

Vinko Hafner, dosedanj kranjski župan, je bil imenovan za drž. podtajnika v Tajništvu Zveznega izvršnega sveta za industrijo.

Zavod za statistiko LRS je objavil, da je bilo v letu 1960 dokončanih v Sloveniji 5252 stanovanj in sicer dvo-sobnih 2098, garsonjer 402, posebnih sob 713, trisobnih, štiri in večsobnih stanovanj pa 233. V gradnji pa je bilo v letu 1960 13.549 stanovanj. Stanovanja so razdeljena po okrajih takole: Ljubljana 5871, Maribor 2531, Celje 1958, Kranj 1779, Koper 857, Novo mesto 703, Gorica 596 in Murska Sobota 254.

Društvo novinarjev na Slovenskem je organiziralo na Polzevem na Dolenskem že drugi seminar za novinarje pripravnik iz vseh krajev republike. Novinarjem iz radia, televizije in raznih slovenskih tednikov in dnevnikov so govorili vidnejši funkcionarji sedanjega komunističnega režima in starejši časnikarji ter časnikarskim začetnikom dajali navodila in smernice za novinarsko delo s tiskano in govorno besedo.

Pod okriljem Soc. zveze delovnega ljudstva so v Ljubljani ustanovili komisijo za manjšinska in izseljenška vprašanja. Sestavljajo jo: Predsednik Mi-

tja Ribičič, tajnik Bojan Lubej, kot člani pa Drago Draškovič, Dušan Furlan, Jože Gačnik, Rudi Janhuba, Dušan Omahen, Plinio Tomasini, Aleksander Torok in Zima Vrščaj. Sami borbeni komunisti, ki se bodo za izseljence tudi v bodoče brigali samo v toliko, v kolikor bi jih mogli izkoriščati za širjenje propagande za sedanji komunistični sistem ter z njim varati svetovno javnost, da se razmere v domovini „demokratizirajo“.

... Za pridobitev inozemskih turistov Turistična zveza predlaga oblastem ponovno postopka pri izdaji viz. Za nekatere države predlagajo, naj bi turisti iz teh držav dobili vize na obmejnih prehodih, za druge države pa naj bi vstopne vize sploh odpravili, tako, kakor je urejeno med državami demokratske Evrope.

Umrli so: V Ljubljani: Gerhart Jože-Hetzel, Julij Lavrenčič, elektro-monter, Pavla Golob, Janez Kastelic, žel. upok., Rafael Šavli, čevljar, Frančiška Lampe, roj. Potočnik, Marija Schwartz, roj. Moessacher, Leopold Turk, zidar, Matko Rencelj, Ana Oberšek, Anton Dovč, strojevodja v p., Ciril Jenko, elektromehanik, Marija Žerovnik, roj. Kunčič, Franc Jehart, Robert Beden, Frančiška Trček, roj. Jamnik in Anton Faganelli, šolski inspektor v p., Marija Ravnikar, roj. Skočič v Brezicah, Leopold Jonko v Bovcu, Franc Sušnik, posesnik v Trbovljah, Albin Hus, česar v Trbovljah, Marija Smerkolj v St. Ozbaltu, Anton Štrajnc, žel. v p. v Postojni, Franc Videnšek, biv. trgovec v Ceduju, Mihael Jurca v Kočevju, Pavla Porenta v St. Vidu, Ivan Cvilk, uradnik v p. v Senovem, Ivanka Črnigov v Boh. Bistrici, Jožefa Rozman v Kranju, Jože Arh, biv. prof. škof, gimnazije v St. Vidu, Frančiška Drobne v Celju, Jernej Pilar v Kranju, Franc Stanovnik, pos. v Horjulu, Mirko Salin, učitelj v Novem Celju, Leopold Turk v Celju in Franc Pikel v Trbovljah.

Skupna proslava sv. Alojzija

je bila tudi letos za vse slov. šolske tečaje na področju Vel. Bs. Airesa. Letos je bila v Moronu. V nedeljo, dne 18. junija je imel ob pol petih sv. mašo v tamošnji stolnici g. dr. Alojzij Stare in tudi nagovor na slov. šolsko mladino.

Po maši so gojenci apostolske šole iz Adroguaja v župnijski dvorani pripravili slov. šolski mladini veliko veselje s tremi lutkovnimi predstavami.

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Toneta Bidovca in njegove žene ge. Cvetke, roj. Božnar se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Anton Alojzij. Otroka je krstil v nedeljo, 25. junija, v slovenski kapeli g. direktor Anton Orehar, za botra sta bila Franc in Dora Bidovec. V družini Stanislava Mikliča in njegove žene ge. Ive, roj. Papler na Ezeizi so pa dobili hčerko. Krstil jo je v Trisfan Suarezu g. Štefan Novak na ime Marinka Izabela. Za botra sta bila Jože Miklič in njegova gospa Francka, roj. Krajnik iz San Justa. V družini Toneta Zajca in njegove žene ge. Slavke, roj. Berčič v Slovenski vasi imajo tudi hčerko. Srečnim družinam naše čestitke.

Popravlil V uvodniku „Vidovdanska ustava“ v zadnji številki Sv. Slovenije (št. 25. z dne 22. junija) se mora zadnji odstavek v drugem stolpcu začeti takole: „Dr. Josip Hohnjec je pa...“ in ne samo: „Dr. Josip“.

SAN MARTIN

Čajanka sanmartinskega odseka SFZ se je vršila preteklo nedeljo v Slovenskem domu in je uspela nad vse pričakovanje lepo. Odbor je povabil na to čajanko dekleta in fante in se je vabilu odzvalo okoli osemdeset. Vse navzoče je s kratkim govorom pozdravil predsednik odseka g. Janez Hren, ki je povedal, da je namen čajanke medsebojno spoznanje in izmenjava misli glede bodočega dela v San Martinu.

Tretji prosvetni sestanek v Slovenskem domu bo v nedeljo, 2. julija, ob 10 v mali dvorani. Na povabilo odbora Slovenskega doma bo g. Petriček Robert, predsednik SPD govoril o lepotah Argentine. Pokazal bo številne barvne fotografije s pomočjo skioptičnega aparata. Mnogo slik je iz Bariloče in hrubov v tej okolici. Na ta sestanek vabimo vse rojake iz San Martina, posebej pa vso moško in žensko mladino. Odbor.

BERAZATEGUI

V nedeljo, dne 25. junija, je Slovenski dom s sodelovanjem tuk. slovenskega šolskega tečaja priredil lepo spominsko proslavo za slovenske žrtve kom. revolucije in 2. svet. vojne. Poročilo o njej bomo prinesli v prihodnji številki.

SAN JUSTO

Lep uspeh v Našem domu

Prva skupina 12 delničarjev je pri zamenjavi uradnih delnic doplačala še 42.000 pesov za gradnjo novih prestopov. Odbor Našega doma želi in prosi, naj bi omenjeni delničarji dobili še več posnemovalcev.

MIRAMAR

Spominska proslava slovenskih narodnih mučencev

V nedeljo, dne 4. junija t. l. so se tudi Slovenci v Miramaru spomnili slovenskih žrtev 2. svetovne vojne in zlasti komunistične revolucije v svoji domovini. V ta namen so popoldne ob 15.30 priredili v Zavodu lujanskih sester spominsko proslavo, katere se je udele-

žilo lepo število rojakov, med njimi tudi nekateri iz Mar del Plate.

Na sporedu proslave so bile različne domobranske pesmi, predvajane na ploščah in deloma spremljane po navzočih. Spominski govor je imel Slavko Tršinar iz Chapadmalala ter je vanj vpletel tudi nekaj odlomkov iz „Velike Črne maše za pobite Slovence“ pesnika Jeremija Kalina-dr. Tineta Debeljaka. Spomnili se tistih, ki so se med zadnjo svetovno vojno in zlasti med domačo komunistično revolucijo borili v vrstah različnih narodnih vojaških formacij ter tako dali svoja življenja za svobodo, vero in domovino, dalje tistih slovenskih žena in deklet ter ostalih rojakov, ki sicer niso prišli za orožje, pa so kljub temu postali žrtve sovražnega okupatorja ali pa lastnih bratov, ki so zavedno morili za zmago brezbožnega komunizma ter predvsem 12.000 članov slovenske narodne vojske, ki so bili nesramno izdani in nato od domačih komunistov na nepopisne načine mučeni in postreljeni po različnih krajih naše lepe slovenske domovine. V svojem govoru je pojasnil tudi namen naših vsakoletnih spominskih proslav: izraziti našo hvaležnost od tistih, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi za osebno in narodno svobodo ter ohraniti naš mladini živ spomin na žalostna in strahotna leta komunistične revolucije na slov. tleh ter jo tako varčvati in braniti pred vabami brezbožnega in krvoločnega komunizma.

Za govorom Tršinarja in po pesmi „Mi slovenski smo vojaki“ je nato Petriček iz Miramarja prebral iz zbirke črtic „Čas pod strelci“ pisatelja Ivana Korošca poglavje „Tihi junaki“. S pesmijo „Moja lepa domovina“ je bila končana ta tradicionalna spominska proslava, katero je vodil Jelenc iz Miramarja, ki je uvodoma pozdravil vse udeležence in na kratko omenil namen proslave, ob nje koncu pa prebral tozadevno spominsko predsednika Narodnega odbora dr. Mihe Kreka, se zahvalil vsem prisotnim za njih udeležbo ter jih pozval, da bi se spomnili tudi še živih žrtev ter daroval vsak po svojih močeh svoj prispevek v sklad za podpore domobranskim invalidom. Njegovemu pozivu so se vsi navzoči velikodušno odzvali.

Po končani proslavi je bila v kapeli istega zavoda sv. maša za vse med zadnjo svetovno vojno ter zlasti med komunistično revolucijo pobite Slovence. Sv. mašo je opravil g. Boris Koman iz Mar del Plate.

MAR DEL PLATA

Slovenci živeti v Mar del Plati in njeni koliji sicer nismo priredili proslave v počastitev žrtev zadnje svetovne vojne in komunistične revolucije v domovini, vendar smo se istih spomnili v nedeljo, dne 11. junija t. l. pri naši skupni mesečni službi božji. Sv. maša, ki jo je opravil naš duhovni vodja g. Boris Koman, je bila darovana za vse med zadnjo svetovno vojno pobite, pomorjene in postreljene Slovence, zlasti še za vseh 12.000 pobitih in postreljenih domobrancev.

SLOVENCİ PO SVETU

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Rojaki v Chicagu so imeli v zadnjem času dve dobro obiskani prireditvi. V farji pri Sv. Štefanu so najprej igrali Medvedovo ljudsko igro „Stari in mladi“ v režiji Fr. Stanovnika, v proslavo moterinskega praznika pa izvorno slovensko mladinsko spevoigro „V kraljestvu zelenega malika“ Besedilo je napisala ga. Milena Šoukalova, glasbo II. ŠAH. TURNIR „JOŽE ŠINKOVEC“

V nedeljo, 25. t. m., se je v Mladinskem domu pričel II. centralni turnir posvečen spominu Jožeta Šinkovca. Zorko Simič je pozdravil igralce in goste — po večini šahiste iz raznih Slovenskih domov — se zahvalil vsem darovalcem v dvorani razstavljenih daril, zlasti Našemu domu iz San Justa (za prehodni pokal), kiparju Ahčinu za dve figuri iz „Slovenskega šaha“ („Kralj“ Matjaž in „Kraljica“ Alenčica) in Svobodni Sloveniji, ki je sproti obveščala o pripravah za turnir. Posebna zahvala je bila izrečena g. Janku Mermiku, velikemu prijatelju in podporniku vseh šahovskih akcij v Argentini. Janez Krištof, ki je otvoril turnir, je nato naglasil posamezne točke iz pravilnika, razjasnil še nekatera tehnična pravila in poudaril potrebo po ustanovitvi Slovenske šahovske zveze v Argentini. Zatem je fiskal turnirja Anton Pavlič pogljal v tek šahovske ure in s tem dal znak za začetek.

Rezultati prvega kola so naslednji: Bujas — Geržinič (najbolj napeta igra) 0:1. Majcen — Kunc (pozicijsko zanimiva partija) 0:1, Šušteršič — Buda 1:0, Marolt (ki je pravkar končal turnir v klubu Jague Mate ter dosegel v njem drugo mesto) proti Posteinerju 1:0, Baraga — Prelog prekinjena igra. Močnik je počival.

V II. kolu, ki bo v nedeljo, 2. julija, v istih prostorih ob 16 (ob 15 se igra prekinjena partija), se bodo srečali: Buda—Marolt, Kunc—Šušteršič, Geržinič—Majcen, Prelog—Bujas in Močnik—Baraga. Počiva Posteiner.

Vsak teden ena

NOVI MOST
Simon Gregorič

Naših mož modrost 10
priča sklep njihov,
da sezida most
preko vode nov.

Vem, da mnogokdo
sklep njih bode klet,
da je trud same kle,
da je trud same kle,
stroškov grozno vzelo.

Rada sto rabót
sama jaz podam,
ker nad reko pot
prav ceniti znam.

Tamkaj za vodó
ljubček je domá,
kteri premočno
mene rad imé.

Hodil bi skrivaj
k meni vsako noč
brani mu semkaj
širne reke moč.

Stari prevoznik
šteje vse noči,
kadar ljubovnik
k meni prihiti.

Pa sedaj lepó
ljubček, priče prost,
pojde sam lahko
sem čez novi most.

Rasti, rasti, most,
zrasti mi takoj,
moja ti radost,
up sladák si moj!

pa p. Vendelin. Materinske proslave so imeli tudi po drugih mestih. Tako zlasti v Clevelandu, kakor tudi na Gilbertu, kjer jo je pripravil Vilko Kuntara.

Pri fari sv. Janeza v Milwaukee so imeli 4. junija veliko slavnost. Priljubljeni župnik p. Klavdij Okorn je slavil srebrnomašniški jubilej. Srebrno mašo je imel popoldne, zvečer ob sedmih je pa bilo v prostorih farne dvorane veliko srebrnomašniško slavoje. P. Klavdij je znan že iz Ljubljane kot kaplan za Bežigradom. Nacisti so ga med okupacijo zaprli, mučili nato pa poslali v Dachau. Po vojni je bil nekaj časa v ZDA, odkoder je odšel v dušnopastirstvo med Slovence v Avstralijo ter je tam s p. Benom Korbičem začel izdajati list „Misli“, ki izhajajo še sedaj pod uredništvom in upravo p. Bernarda Ambrožiča. Iz Avstralije se je vrnil v ZDA ter prevzel župnijo sv. Janeza v Milwaukee, na kateri je deloval do svoje smrti pok. Franc Gabrovšek.

V soboto, 24. t. m. sta se poročila v Clevelandu dr. Milan Pavlovič in gosposodična Barica Hren, hčerka bivšega vrhniškega župana. Čestitamo!

OBVESTILA

V kulturni večer SKA se bo vršil v soboto 1. julija ob 7 zvečer pri Bullrichu, Sarandi 41, Capital. Predaval bo prof. Lojze Geržinič o sodobni glasbi. Predavanje bo spremljala reproducirana glasba.

Lanuška igralna družina bo v soboto, 1. julija, ob 19 ter v nedeljo, 2. julija, ob 15 uprizorila v društvenem domu ljudsko igro „Črna žena“ v petih slikah s petjem. Vljudno vabi odbor.

Kaj mora vsako zavedno slovensko dekle vedeti o komunizmu, je glavna tema našega sestanka. Govoril nam bo o tem g. F. Pernišek na sestanku dne 2. julija po mladinski sv. maši. Vsa dekleta lepo vabljena. Odbor SDO.

Sestanek SFZ bo v nedeljo, 2. julija, po mladinski maši v Slovenski hiši. Članski sestanek Slov. kat. akad. starejšinstva bo v soboto, dne 8. julija, ob 19 v Slovenski hiši na Ramon Falconu 4158. Na sporedu je razprava o mladinskem vprašanju. Lepo vabi — odbor.

Naš dom v San Justu pripravlja za rojake na drž. praznik 9. julija kolone. Pripravljene bodo izvrstne domače kravice, pečenice in slastna svinjska penčka. Za dobro kapljico bo poskrbljeno. Vsi iskreno vabljeno. Kolone bodo že od 10 dopoldne.

Vse fante in može iz biv. taborišča Trani v Italiji vabimo na prijateljski sestanek, ki bo v nedeljo, dne 9. julija, ob treh popoldne v Slovenskem domu v San Martinu.

Slomškov mladinski oder v Ramos Mejji pripravlja za nedeljo, 16. julija otroško igrice „Kekec in Mojca“. Že danes opozarjamo vse starše, da ta dan svojim malim zagotovijo urico prijateljnega razvedrila.

Za nedeljo, 6. avgusta, popoldne pripravljamo študentje Škofovega zavoda svojo akademijo v mestu. Prosimo vse domove in organizacije, da bi upoštevali pri svojih programih to prireditve. Odbor.

Meddobje (VI - št. 3/4), novi zvezek, bo na razpolago že na 5. kulturnem večeru Slov. kult. akcije, ki bo v soboto, dne 1. julija ob 19, Sarandi 41, Capital.

Poizvedba. Kdor ima kakše podatke o Jakobu Hropot, doma iz Gotevelj na štajerskem, naj jih iz prijaznosti sporoči Dušnopastirski pisarni.

SLOVENCİ V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Nov uspeh slovenskega rojaka

Eden od najpodjetnejših slovenskih rojakov — novih naseljencev v Bs. Airesu — je g. Ivan Mušič, doma iz Bavelke v vrhniški občini. V Ljubljani se je že pred vojno izučil frizerske obrti, nato se je v njej spopolnjeval v Milanu in nazadnje še v Franciji. Z ostalimi slovenskimi begunci je emigriral v Argentino. Po prihodu v Buenos Aires je bil v začetku zaposlen v raznih frizerskih salonih za dame kot frizerski pomočnik. Pred dobrimi desetimi leti se je pa že tako osamosvojil, da je odprl svoj prvi frizerski salon za dame v najstrojnej, najelegantnejšem središču v Buenos Airesu, v takozvani diplomatski četrti v ul. Gral. Guido. V naslednjih letih se je s svojim strokovnim znanjem med najodličnejšo publiko tako uveljavil, da je moral za prvim lokalom odpreti v Buenos Airesu še pet drugih. Šestega je pa slovensko odprl na državni praznik dne 20. junija t. l. v ulici Coronel Diaz 1877 — vokal Avde. Santa Fe — ob navzočnosti številnega

občinstva ter rojakov, ki so Ivanu Mušiču in njegovi gospe soprogi čestitali k tako veliki podjetnosti.

Novi Mušičev frizerski salon za dame v ul. Coronel Diaz je najmodernejše urejen. Oprema lokala je vzbujala posebno pozornost, zlasti mizarska dela, ki jih je izvršil slovenski rojak Stane Marinšek iz San Martina, ki je opremil že tudi vse prejšnje Mušičeve frizerske salone za dame. Pri opremljenosti je sodelovalo tudi hrvaško keramično podjetje Pelicarić, ki ga vodi slov. akad. kipar France Ahčin, slikarska dela je pa izvršil znani hrvaški slikar Zdravko Dučmelić.

Ivan Mušič ima razen šestih lokalom v Buenos Airesu še frizerska salona za dame v mestih Bahia Blanca ter Mar del Plata.

Ivanu Mušiču in njegovi gospe soprogi k novemu uspehu, ki sta ga doseгла z otvoritvijo novega frizerskega salona za dame v Buenos Airesu toplo čestitamo in jima želimo še mnogo novih uspehov.

JUBILEJNI KONCERT SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA SAN JUSTO

Za 10-letnico svojega obstoja in delovanja je Slovenski pevski zbor v San Justu „poklonil slovenski skupnosti v Argentini koncert slovenskih pesmi“. Tako je bilo napisano na vabilu za ta koncert in njegovem sporedu.

Koncert je bil v Ramos Mejia v dvorani sester dominikank poleg ramoške farne cerkve. Udeležilo se ga je precej rojakov, vendar bi pa bila udeležba ob jubilejnim koncertu enega pevskih zborov, ki tako poštrevnovalno deluje na področju Vel. Bs. Airesa, lahko večja.

Pred začetkom koncerta je spregovoril nekaj besedi slovenski dušni pastir v San Justu g. Janko Mernik, na katerega pobudo je bil pred 10. leti tudi ustanovljen ta zbor. Poudarjal je, da je pevski zbor v San Justu v svojem desetletnem delovanju zasledoval dva cilja: 1. Vedno je pel v čast božjo in 2. prepeval je slovenske narodne in umetne pesmi, s tem ohranjal slovensko narodno kulturno blago in večal kulturno rast slovenske skupnosti.

V nadaljnjih izvajanjih se je toplo spominjal umrlega ravnatelja Marka Bajuka, njegovega vzgojnega in glasbenega dela. Povedal je, da bo zbor v njegovo počastitev zapel njegovo prelepo „Oj zato je v Sloveniji lepo“. Vsi navzoči so nato ob grobni tišini sledili

petju te pesmi in so se ob koncu vzdružali ploskanja.

Zatem pa je Slovenski pevski zbor iz San Justa pod vodstvom pevovodje Štefana Drenška začel izvajati koncertni program, ki je bil razdeljen v IV. dele.

V prvem delu je mešani zbor odpel tele pesmi: A. Foerster — Sem pevec, Janez Laharnar — Kadar mlado leto, V. Vodopivec — Zajoj mi ptičica, Hugo Sattner — Pozimi iz šole, Peter Jereb — Saj je že tukaj, Venturini — Pozdravljena, domovina.

V drugem delu je izvajal ženski zbor. Zapel je naslednje tri pesmi: A. Foerster — Dekle in lilija, A. Medved — Kjer prijazne ste višave in narodno čez tri gore.

Moški zbor je imel na sporedu tudi tri pesmi in sicer, A. Heidrichovo — Pod oknom, Sattnerjev — Pogled v nedolžno oko in Aljažovo — Triglav, moj dom.

Jubilejni koncert je zaključil mešani zbor ter je zapel pesmi: Venturini — Pohojena travca, A. Hribar — Mlatiči, B. Ipavec — Slovenska dežela, V. Vodopivec — Nevesta se joče, B. Ipavec — Napitnica in A. Hribar — Oj, hišica očetova.

Rojaki so izvajanje vseh pesmi spremljali z odobravanjem. S tem so

na videz način izrekli priznanje tako pevovodji Štefanu Drenšku, kakor vsem pevcem in pevkam Slovenskega zbora v San Justu za nesebično in požrtvovalno delo, ki ga že polnih 10 let opravljajo v tem velikem slovenskem naselju. S tem vrše veliko narodno delo, kajti s slovenskim petjem tudi pomagajo družiti slovenske ljudi v močno in narodno zavedno skupnost v San Justu, ki se vedno bolj uveljavlja, saj so vse kulturne, družabne in verske prireditve v San Justu številno obiskane. O veliki narodni zavednosti v tem kraju pa priča tudi tamošnji slovenski šolski tečaj, saj spada med najmočnejše slovenske tečaje na področju Vel. Bs. Airesa.

Ob 10-letnici sestavljajo Slovenski pevski zbor v San Justu: pevovodja: Drenšek Štefan; sopran: Cestnik Gilka, Radoš Olga, Modic Marija, Turk Milka, Grilj Martina, Stanovnik Minka in Tekavec Tilka; alt: Bevcar Vida, Zupanc Anica, Modic Ivanka, Mehle Slavka, Benko Francka, Stanovnik Francka in Kovač Pavla; tenor: Cestnik Jože, Oblak Anton, Grilj Marijan, Malovrh Pavel, Frontini Blaž; bas: Trpin Jože, Oblak Ciril, Rovar Anton, Zupanc Ivan, Polanc Janez, Bevcar Miro in Modic Franc.

Mnenja pa smo, da bi bilo treba ob takih jubilejih tudi javno čestitati in izreči zahvalo in priznanje tako pevcem, kakor pevovodji za tako požrtvovalno delo. Zato smo to na tem večeru poudarili.

CERKVENI OGLASNIK

Proslava sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo, 2. julija, ob 4 popoldne. Vabimo vse rojake na proslavo sv. Cirila in Metoda. Najprej bo v dvorani proslava z govorom č. g. dr. Pavla Krajnika, pe-
tjem „Gallusa“ in deklamacijami, nato pa bo v cerkvi sv. maša po vzhodnem obredu, med katero bodo peli bogoslovci iz Adroguaja in ruski pevci. Kraj: Dvorana in župna cerkev v R. Mejia.

NAŠ DOM V SAN JUSTU

vljudno vabi za 9. julija 1961 na

KOLINE

Koline bodo na razpolago že ob 10 dopoldne

Popoldne kegljanje med posamezniki, ter tudi za dobro voljo vse poskrbljeno.

Odbor Našega doma

Hip. Yrigoyen 2756, San Justo

JUGOSL. SOKOLSKO DRUŠTVO
v Argentini

sporoča,

da se letošnja proslava Vidovega dne, napovedana za soboto 8. julija t. l. vsled smrti Nj. Vel. kraljice Marije-matere

ne bo vršila

HIŠA - CHALET

v ulici El Zorzal 2521 v Boulogne Sur Mer

po zmerni ceni na prodaj.

Hiša je samo 8 kvadrov od žel. postaje Boulogne Sur Mer in eno kvadro od ulice Bernardo de Irigoyen v višini 889, kjer vozi kolektiv št. 8.

O stanju prostorov in vrednosti naj se zainteresirani zglasijo ob nedeljah pri lastniku v hiši sami.

SLOVENSKI DOM
v San Martinu

bo imel v soboto, dne 15. julija zvečer

KOLINE

obstoječe iz pravih domačih krvavic, pečenic, svinjske pečenke in domačega kislega zelja.

Začetek ob 19.

Ulica Córdoba 129.

Nabava dokumentov

SIMON RAJER

uradni prevajalec

Alsina 1418, 6. nadstr., pis. 3 Capital

T. E. 38-5860

Vsak dan od 9-12 (razen ob sobotah)

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35 - 8827

Buenos Aires

VAŽNO SPOROČILO: PRESELITEV

Od 1. junija posluje JADRAN PAK za pošiljanje paketov in denarja v Hrv. domu Monte 2049 (dvorišče), Capital. Višina Rivadavie 6400, do Carabobo 706 z omnibusom 132 in kolektivom 223 (blizu lekarne) — dnevno od 15 do 19. Ob sobotah od 10 do 12.

Pismena naročila na: Zdenka Kalečak, Casilla de Correo 340, Buenos Aires

DENTIST - ODONTOLOG
DR. JOŽE ZAJC

ordinira v Loma Hermosa ali Churruca ob ponedeljkih, sredah in petkih od 14 do 19. Ordinacija je v ulici San Javier, dve kvadri od avtobusne postaje št. 166 v smeri slovenskega naselja.

Dohod je mogoč: iz San Martina z omnibusom 166 in s kolektivom 7 in 57; iz Ramos Mejia s kolektivom 182 do Campo de Mayo in nato s kolektivom 7 ali 57 do Churruca.

Podrobnejše informacije v Baru Evropa ob avtobusni postaji Churruca in pa na domu: Avda de Mayo 689 v Ramos Mejia, vsak torek in četrtek od 9 do 11. Telefon 658-4026

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno novico, da nas je za vselej zapustil in se preselil po zaslužen plačilo k Večnemu naš dobri in nepozabni oče in dedek

ravnatelj **MARKO BAJUK**

Umril je v 80 letu starosti z vso vdanostjo pripravljen na srečanje z Vsemogočnim v torek, 20. t. m., ob 5.45 popoldne. Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

Žalujoci:

Katarina, sestra; prof. Božidar, sin, z ženo Cilko; ing. Marko, sin, z ženo Ino; Marija, hčerka; vnuki in vnukinje Marko, Božidar, Jurij, Andrej; Barica. Martin, Gregor, Marko, Danica.

Draščiči pri Metliki — Mendoza, Argentina

Težko prizadeti ob tragični novici o smrti našega neutrudnega delavnega člana in odbornika

ravn. **MARKA BAJUKA**

priporočamo njegovo blago dušo v molitve k Stvarniku. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Društvo Slovencev v Mendози

Za vselej nas je zapustil naš pevovodja, skladatelj in veliki Marijin pevec

g. ravnatelj **MARKO BAJUK**

V polnem delu in velikih načrtih, da bi naš narod še prepeval in blažil dušo, kot je bil sam blag ob pesmi, nas je pustil osamljene. Naj večni mir uživa pri Bogu! To bo ostala naša molitev.

Slovenski pevci v Mendози

Vsemogočnemu ste darovali vse delo in bili zgled žrtev vsem rojakom do zadnjega diha

gospod ravnatelj **MARKO BAJUK**

Neopazno ste zasledovali naše napore in se radovali ob uspehih, tako duhovnih kot svetnih. Vaš zgled nam je bil svetel in z njim ste oplajali tudi naše moči.

Ohranili Vas bomo v molitvi in blagem spominu.

Keramika CACES

Dne 20. junija 1961 je v Mendози izdihnil svojo plemenito dušo član Društva Slovencev

gospod **MARKO BAJUK**
gimnazijski ravnatelj

Bil je plemenit pa odločen slovenski katoliški inteligent, kremenit značaj, odličan profesor in vzgojitelj mladine, neutrudno požrtvovalen slovenski kulturni delavec, pa vedno osebno skromen. Zaradi svojega dela in zvestobe slovenski in katoliški stvari, je moral vzeti nase težki križ begunstva, ki ga je junaško ncsil in se tudi kot begunec vsega žrtvoval mladini in slovenski begunski družini.

Ohranili ga bomo v trajno lepem spominu in posnemali v zvestobi in neutrudnem delu za slovenski narod.

Molimo za pokoj njegove duše.

Sv. maša zadušnica za pokojnega bo v nedeljo, 9. julija, ob pol desetih v slov. kapeli, Ramón Falcón 4158. Buenos Aires, 29. junija 1961.

Društvo Slovencev

Vsem članom, somišljenikom in prijateljem sporočamo, da je umrl v Mendози 20. t. m. bivši gimnazijski ravnatelj in banovinski šolski inspektor

prof. **MARKO BAJUK**

ki je bil več kot pol stoletja vplivna in vodilna osebnost v krščansko demokratskem gibanju med Slovenci. — Svoje sado polno delo je nadaljeval v izseljenstvu in je bil tudi član zaupniškega zbora Slovenske ljudske stranke.

Bog mu bodi plačnik. Slovenski narod mu bo trajno hvaležen. Njegov zgled pa nam daj novega poguma.

Poverjeništvu SLS v Argentini

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo užaloščeno sporoča svojim članom, da je dne 20. junija t. l. odšel v večnost naš odličan član, gospod

MARKO BAJUK
biv. gimnazijski ravnatelj

Na vsej dolgi in velikokrat težavni poti svojega življenja je ostal neomajen in zvest član naše organizacije ter bo nam in bodočim katoliškim starešinam vedno svetel vzgled doslednega, zavednega in neumorno delovnega katoliškega javnega delavca.

Prosimo gg. starešine, da se blagega pokojnika spominjajo v svojih molitvah.

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo

Ste mislili na dober električni hladilnik, TV aparat, radio combinado, ali na katerikoli aparat, ki ga potrebujete za dom?

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO

Bumar, SRL

Av. de Mayo 302 — Ramos Mejia
T. E.: 658 - 7083

nudi slovenski skupnosti kredite brez jamstva, na deset mesečnih obrokov brezobrestno za nakup hladilnikov, TV aparatov, pralnih in šivalnih strojev, plinskih štedilnikov, koles, radio aparatov, radio combinado, peči, mešalnikov in drugih potrebščin za dom. Prodajamo samo prvotno blago najboljših znamk. Kličite po telefonu. Pridem tudi na dom.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires,
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 650854

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1961 za Argentino \$ 430.—

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires, T. E. 33-7213

Slovenska kulturna akcija se klanja velikemu delu, ki ga je v svojem življenju opravil njen ustvarjalni član, gospod ravnatelj

MARKO BAJUK

ki je dne 20. junija 1961 izdihnil svojo blago dušo.

Odličnega glasbenika in zelo zaslužnega organizatorja slovenskega zborovskega petja bomo ohranili v vedno slavečem ga spominu.

Buenos Aires, 22. junija 1961.

Prof. Alojzij Geržinič,
predsednik glasbenega odseka

Ruda Jurčec,
predsednik

Imeli smo može kakor hrast...

Sredi načrtov, poln izredne volje in prekipevaločega idealizma za vzvišeno poslanstvo slovenske pesmi, je nenadoma umrl starosta slovenskih pevovodij, zaslužen slovenski skladatelj, organizator, pevski pedagog in klicar k pevskemu delu, gospod

ravn. **MARKO BAJUK**

Po nečoumljivi božji volji je z njegovim slovesom med nami nastala velika vrzel. Spomin nanj pa nam bo zvest kačipot pri naših stremiljenjih in naporih.

Umril je mož... Naj v miru počiva!

Slovenski pevski zbori:

„Gallus“, Lanús, Ramos Mejia, San Justo in San Martín

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je dne 12. t. m. v starosti 81. let umrla v Zg. Šiški v Ljubljani naša draga mama in stara mama, gospa

MARIJA PIBER roj. MUHIČ

Pokopali so jo v Ljubljani dne 13. t. m., kjer so ji tudi pevci v slovo zapeli.

Vsem znancem in prijateljem jo priročamo v molitev.

Sv. maša zadušnica se bo za pokoj njene duše darovala dne 15. julija 1961 ob 18. uri v župni cerkvi v Tristan Suarez.

Žalujoci v domovini: Ing. Janez, sin; Mimi, por. Predikaka, hčerka in družina Muhič.

V Argentini — hčerke: Betka, por. Milharčič, Julka, por. Erntner in Pepca, por. šter ter vsi vnuki in vnukinje

Ljubljana — Postojna — Ezeiza — S. Martín — La Plata — junija 1961

ZAHVALA

Lepo se zahvalujemo vsem prijateljem in rojakom, ki so nam kakorkoli izkazali tolažbo ob izgubi našega dragega brata, svaka in strica, gospoda

ANTONA JAKOŠA

Posebno zahvalo domačemu župniku preč. g. Juanu za poslednji zakrament in molitve ob umirajočem, sv. mašo darovano zanj in pogrebno sv. daritev, s katero smo ga spremili k zadnjemu počitku.

Enako zahvalo preč. g. Stanku Škrbetu za vodstvo pogreba ter molitve, opravljene doma, v cerkvi in na pokopališču, kakor tudi za tolažilne besede ob krsti.

Iskrena zahvala g. Rudolfu Vidmarju za občuten poslovljni nagovor ob odprtem grobu, s katerim se je poslovil od pokojnika v imenu prijateljev.

Lepo se zahvalimo g. Jožetu Omahnu in pevcem za Requiem ob pogrebni maši.

Tople zahvala našim dobrim družinam: Vidmarjevi, Šterbenčevi, Omahnovi, Cvetkovi, katere so nam ves čas stale ob strani in spremljale našo bol. Enako smo hvaležni tudi vsem prijateljem iz Berazateguija in okolice za venec pokojniku, kakor tudi za udeležbo na pogrebu.

Vsem in vsakemu v pokojnikovem imenu: Bog plačaj!

LOVŠETOSI